

Den 7. marts 2013.

Sagsnr.: 2013/028446
Sagsbehandler: NEB

Kommissorium for arbejdsgruppen vedrørende alarmanalyse

Baggrund

Den politiske aftale om redningsberedskabet for 2013-2014 indebærer, at der gennemføres en række effektiviseringer af det samlede redningsberedskab med det formål at sikre, at beredskabet er dimensioneret netop tilstrækkeligt.

Et element heri er, at der skal udarbejdes en analyse, som skal belyse mulighederne for at nedbringe antallet af blinde alarmer fra automatiske brandalarmanlæg (ABA-anlæg).

Igangsættelse af analysen skal blandt andet ses i sammenhæng med, at *Udvalget vedrørende budgetanalyse af beredskabet 2012* bl.a. konkluderede, at udskiftning af ikke-driftssikre ABA-anlæg samt en højere gebyrtakst for blinde alarmer vil kunne bidrage til at nedbringe antallet af blinde alarmer samt ressourceforbruget forbundet med udrykning hertil.

Virksomheder og institutioner har installeret ABA-anlæg, fordi det enten kræves i medfør af byggelovgivningen, i medfør af beredskabslovgivningen, eller det er frivilligt installeret. Et frivilligt ABA-anlæg er ofte installeret efter aftale med virksomhedens/institutionens forsikringsselskab.

Et stort antal blinde alarmer fra ABA-anlæg samt udrykninger hertil indebærer imidlertid en række u hensigtsmæssigheder:

- *Virksomhedernes driftsforstyrrelser pga. blinde alarmer:*
Blinde alarmer er årsag til driftsforstyrrelser hos virksomheder og institutioner med ABA-anlæg. De fleste ABA-anlæg aktiverer et varslingsanlæg, som efter hensigten skal resultere i en evakuering af hele eller dele af virksomheden eller institutionen.
- *Deltidsbrandfolk og frivillige brandfolk fra de Sønderjyske Frivillige Brandværn, som forlader deres arbejdsplads for at køre til blinde alarmer:*
Mange redningsberedskaber i Danmark anvender deltidsansatte (honorarlønnede) brandfolk eller frivillige brandfolk fra de Sønderjyske Frivillige Brandværn. Disse brandfolk har deres primære hovedbeskæftigelse uden for redningsberedskabet, og de har en aftale med deres arbejdsgiver om, at de i arbejdstiden kan forlade arbejdspladsen for at køre til brand. Kørsel til blinde alarmer kan være demotiverende for arbejdsgivernes velvilje til at lade medarbejdere stå til rådighed for redningsberedskabet i arbejdstiden.

- *Mange udrykninger:*
En alarm fra et ABA-anlæg medfører en udrykning fra redningsberedskabet. Generelt er en udrykning til en blind alarm uhensigtsmæssigt, idet de ressourcer, der anvendes på udrykningen kunne være anvendt anderledes. Endvidere kan et stort antal udrykninger til blinde alarmer medføre, at redningsberedskabet er optaget i tilfælde af en reel alarm. Endeligt udgør udrykningskørsel med brandkøretøjer en risiko i og en gene for trafikken, og der forekommer af og til ulykker som følge af udrykningskørsel.
- *Manglende tillid til ABA-anlæg:*
ABA-anlæg skal primært medvirke til at sikre en hurtig alarmering af redningsberedskabet samt en tidlig varsling af de personer, som opholder sig i en bygning. De mange blinde alarmer har bevirket, at befolkningen i stigende grad ikke tager brandalarmer/varslingssignaler alvorligt.

Til at forestå arbejdet med at gennemføre en analyse med henblik på at nedbringe antallet og ressourceforbruget forbundet med håndtering af blinde alarmer nedsættes en arbejdsgruppe.

Arbejdsgruppens opgave

Arbejdsgruppen har til opgave at belyse de sikkerhedsmæssige hensyn, der ligger bag krav til installation af ABA-anlæg mv. samt foretage en analyse af hvilke konkrete tiltag, der kan gennemføres for at nedbringe antallet af blinde alarmer fra ABA-anlæg samt ressourceforbruget forbundet med håndteringen heraf.

Endvidere skal arbejdsgruppen belyse eventuelle lov- og regelændringer, der skal til for at gennemføre de foreslåede tiltag, herunder de erhvervsøkonomiske konsekvenser af tiltag på området samt de økonomiske og administrative konsekvenser for kommunerne og staten.

Herudover skal arbejdsgruppen belyse eventuelle tiltag, der kan understøtte en udvikling rettet mod større medansvar blandt virksomheder, institutioner mv. for at nedbringe antallet af blinde alarmer fra ABA-anlæg.

Som en del af analysen kan arbejdsgruppen overveje initiativer, som f. eks:

- Revision af de gældende regler for brandsyn, herunder redningsberedskabets reaktionsmuligheder, udryknings sammensætning ifm. udrykninger til ABA-anlæg, brug af forvarsel mv.
- Revision af gebyrstrukturen for redningsberedskabets udrykning til blinde alarmer.
- Mere detaljerede kommunale indberetninger af alarmer fra ABA-anlæg, så udviklingen bedre kan følges.
- Mere fokus på samarbejdet mellem anlægsejerne, brugerne, installatørerne og redningsberedskaberne.
- Udarbejdelse af regler for drift og vedligeholdelse af brandtekniske installationer.

Som led i analysen vil der være behov for at skaffe et bedre datagrundlag, f. eks. vedrørende fordelingen af ABA-anlæg (lovpligtige anlæg og frivillige anlæg), de faktiske udryknings-sammensætninger og opkrævning af gebyrer. Beredskabsstyrelsen igangsætter derfor en spørgeskemaundersøgelse hos redningsberedskaberne for at tilvejebringe dette datagrundlag.

Deltagere

Der nedsættes en arbejdsgruppe, der udover Beredskabsstyrelsen består af én repræsentant for hver af følgende myndigheder og organisationer:

- Energistyrelsen.
- Sikkerhedsstyrelsen.
- Foreningen af kommunale beredskabschefer (FKB).
- KL.
- Teknik –installatørernes organisation.
- DI.
- Dansk Erhverv.
- HORESTA.

Yderligere ad hoc-medlemmer kan inddrages efter behov.

Formandskab og sekretariat

Formandskab og sekretariat varetages af Beredskabsstyrelsen.

Tidsramme

Arbejdet iværksættes snarest og afsluttes ved aflevering af en rapport om analysen til [Forvarsministeriet] senest den 1. juli 2013.

Økonomi

Medlemmer af arbejdsgruppen samt eventuelle ad hoc-medlemmer skal afholde egne udgifter i forbindelse med deltagelse i møder mv.

MØDENOTAT

26. marts 2013

Sagsnr.: 2013/028446
Sagsbehandler: NEB

Samlet mødenotat fra møder vedr. alarmanalyse med:

- **RMG-Inspektion den 19. marts 2013 kl. 13:00 – ca. kl. 14:30**
- **DBI den 20. marts 2013 kl. 10.00 – ca. kl. 12.00**

Deltagere

Per Bjørnholdt (RMG-Inspektion)
Christian Bonnett (RMG-Inspektion)
Anders Frost-Jensen (DBI)
Kim Jespersen (DBI)
Elsebeth Grinvalds (CFO)
Mikael Nørgaard Gam (CFO)
Mikkel Kjær Rønnow (CFO)
Neriman Balikci (CFO)

Referent

Neriman Balikci (CFO)

Mødenotat

Møderne blev indledt med en kort præsentationsrunde.

EG fortalte kort om den politiske aftale om redningsberedskabet 2013 - 2014, herunder om formålet med arbejdsgruppen vedrørende alarmanalyse og om Deloitte's rapport vedrørende blinde alarmer.

Følgende forslag til mulige tiltag, der kan medvirke til at nedbringe antallet af blinde alarmer, blev diskuteret:

Uddannelse af anlægsejere og brugere

RMG-Inspektion oplyste, at manglende kendskab til alarmanlægget spiller en stor rolle i årsagen til blinde alarmer, og at 60-80 % af de blinde alarmer skyldes dette. Den driftsansvarlige eller personalet har ikke tilstrækkeligt kendskab i brugen af eget anlæg til at kunne betjene det.

DBI oplyste ligeledes, at forkert brug og manglende kendskab til alarmanlægget spiller en stor rolle i årsagen til blinde alarmer.

Anlægsinstallatøren har en pligt til at instruere i alarmanlægget, men dette bliver ikke gjort tilstrækkeligt grundigt. Der er plads til forbedring på dette punkt.

RMG-Inspektion oplyste desuden, at nogle vagtcentraler ikke ønsker, at virksomheden eller institutionen sender prøvealarmer ind til vagtcentralen, dvs. at anlægsejeren kan ikke selv afprøve sit anlæg uden først at koble alarmoverførelsen til vagtcentralen fra. Dette hindrer virksomheden eller institutionen i at få en fortrolig med anlægget.

Både DBI og RMG-Inspektion understregede, at det er vigtigt, at den driftsansvarlige og evt. personalet bliver uddannet i brug af eget alarmanlæg.

Det blev diskuteret, om brandsynsområdet skal udvides til også at omfatte kontrol af, hvorvidt alarmanlægget er korrekt installeret samt af om den driftsansvarlige er uddannet i alarmanlægget, samt hvorvidt det kan pålægges den driftsansvarlige at have kendskab til eget anlæg.

RMG-Inspektion oplyste, at der desuden kan laves en frivillig aftale (tilslutningsaftale) mellem det kommunale beredskab og virksomheden eller institutionen om at koble sig på det offentlige alarmnetværk, hvor man til gengæld skal have en uddannet driftsansvarlig.

Tilslutningsaftalen mellem anlægsejeren og kommunerne er stort set ens fra kommune til kommune, men der er stadig mulighed for at tilpasse den, og der kan fx kræves uddannelse af personale i brugen af alarmanlægget.

Krav om, at alarmregistrering opbevares ved ABA-centralen i en specifik logbog eller mappe til blinde alarmer

Dette vil lette redningsberedskabets arbejde, idet de hurtigere vil kunne finde frem til, hvilke detektorer, der er årsag til blinde alarmer.

Krav om, at virksomheden eller institutionen skal tilkalde en installatør til at udbedre fejl/mangler efter flere blinde alarmer fra en bestemt melder

Det blev diskuteret, at ODIN i denne forbindelse med fordel kan anvendes til hurtigt og nemt at indhente detaljerede oplysninger fra de enkelte anlæg. Det vil på denne måde være muligt for redningsberedskaberne at følge udviklingen for de enkelte anlæg og se, hvilken melder, der udløser blinde alarmer.

Når de indhentede data viser, at der er et bestemt ABA-anlæg, der udløser blinde alarmer, kan der være et krav om at rette fejlen eller i sidste ende udskifte anlægget. Ved brandsyn kan der bl.a. være fokus på disse alarmer.

Gebyrer

Det er opfattelsen, at gebyr for udrykning til blinde alarmer bliver forvaltet forskelligt i kommunerne.

Det blev diskuteret, hvorvidt gebyrer for kørsel til blinde alarmer skal være et krav og ikke kun en mulighed.

Krav til alarmanlæggets kvalitet

Både DBI og RMG-Inspektion oplyste, at blinde alarmer kan opstå bl.a., fordi der er tale om billige alarmanlæg, hvor kvaliteten ikke har været i fokus.

Indrapportering af blinde alarmer

DBI oplyste, at mange ABA-anlæg ikke har et varslingsanlæg, en sirene, og at medarbejderne i en virksomhed fx ikke bliver jaget ud ved blinde alarmer. Der er således ikke incitament til at gøre noget ved blinde alarmer i virksomheden. Disse korte eller længevarende afbrud i arbejdsdagen kan motivere virksomheden til at få gjort noget ved blinde alarmer.

Der kan i disse tilfælde hentes inspiration fra Sverige, hvor virksomheder én gang om året skal rapportere, hvad de har haft af blinde alarmer.

Forsikringsvilkår

Det blev med DBI diskuteret, om forsikringselskaber evt. kan indarbejde i deres vilkår, at der befinder sig en i virksomheden med kendskab til alarmanlægget.

Eventuelt

Derudover oplyste både DBI og RMG-Inspektion, at alarmanlægget kan blive for følsomt pga. støv og støj, når det sættes op og sættes i drift alt for tidligt, mens bygningen endnu er under opførelse.

RMG-Inspektion oplyste, at blinde alarmer pr. anlæg ikke er steget. Hvis der bliver set på antallet af blinde alarmer pr. detektorer, er der tale om et fald.

DBI oplyste ligledes, at der er stor stigning i antallet af installerede detektorer. Når man sammenligner dette med antallet af udkørsler til blinde alarmer, er der tale om et fald. Antallet af blinde alarmer er reelt faldet i forhold til antallet af detektorer.

RMG-Inspektion oplyste desuden, at de helt ældre anlæg, hvor der ofte kun er termodetektorer, er varmekølsomme og ikke aktiveres så hurtigt som røgdetektorer, og at de ikke typisk er dem, der volder problemer/blinde alarmer. Det er røgdetektorerne, der udløser de fleste blinde alarmer. Det er endvidere svært at finde stumper/dele til de gamle alarmer, hvorfor der er flere og flere, der skifter til ny alarmanlæg.

DBI oplyste, at de ældre ABA-anlæg ikke nødvendigvis volder problemer, da der normalt er kendskab til deres brug.

Både DBI og RMG-Inspektion mener således, at de tiltag (udskiftning af ældre anlæg), der er foreslået i Deloitte's rapport ikke vil have den store effekt til at nedbringe antallet af blinde alarmer.

Afslutningsvis blev det aftalt, at CFO kan kontakte DBI og RMG-Inspektion efter behov i forbindelse med alarmanalysen.

NOTAT

April 2011

Sagsnr.: <Sagsnummer>
Sagsbehandler: JP

Notat om blinde, falske og reelle alarmer

Baggrund

Der har gennem årene været anvendt forskellige definitioner af begreberne blinde og falske alarmer, og der har været en række forespørgsler til Beredskabsstyrelsen om fortolkning af disse begreber. Med henblik på en entydig forståelse af begreberne indfører styrelsen nye definitioner af såvel blinde og falske alarmer som reelle alarmer.

Overordnet kan redningsberedskabets udrykninger inddeles i tre hovedkategorier: Reelle alarmer, blinde alarmer og falske alarmer. Ved alarmer forstås i denne sammenhæng alarmering og dermed tilkaldelse af redningsberedskabet til at løse opgaver, som ligger inden for beredskabslovens rammer, dvs. opgaver i forbindelse med brand, akutte uheld med farlige stoffer og redningsopgaver.

Nogle kommuner har valgt at lade redningsberedskabet varetage opgaver, som ikke er omfattet af beredskabsloven, f.eks. kørsel til tyverialarmer og assistance til hjemmeplejen. Disse opgaver er ikke omfattet af dette notat og indgår i øvrigt ikke i de statistikker, som Beredskabsstyrelsen udarbejder om redningsberedskabets opgaver, f.eks. statistiske nyhedsbreve og Redningsberedskabets Statistiske Beretning. For så vidt angår registrering af opgaver i ODIN kan disse "egne kommunale opgaver" imidlertid registreres på lige fod med de opgaver, som er omfattet af beredskabsloven. Det er kommunens eget valg.

De reelle alarmer omfatter udrykninger til uheld og ulykker, hvor redningsberedskabet rent faktisk gennemfører en indsats, eller uheld og ulykker som kunne have udviklet sig til indsatskrævende hændelser. Til sidstnævnte hører f.eks. mindre brande, som er slukket før redningsberedskabets ankomst, eller situationer med overhængende fare for brand.

Blinde og falske alarmer er i dag bl.a. defineret i ODIN og i Redningsberedskabets Statistiske Beretning:

Blind alarm: En alarm afgivet i god tro, hvor der ikke er sket nogen skade, som fordrer redningsberedskabets assistance.

Falsk alarm: En alarm afgivet i ond tro, hvor der ikke er sket nogen skade, som fordrer redningsberedskabets assistance.

Disse to definitioner dækker således alle typer hændelser, som redningsberedskabet bliver alarmeret til, dvs. både opgaver med formodning om brand, overhængende fare for brand, opgaver med formodning om akutte uheld med farlige stoffer og redningsopgaver.

Endvidere findes i § 1, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1556 af 7. december 2009 om gebyrer for redningsberedskabets udrykning til blinde alarmer følgende definition:

Ved en blind alarm fra et automatisk brandsikringsanlæg forstås en automatisk tilkaldelse af redningsberedskabet, uden at der er brand eller overhængende fare for brand.

Denne definition dækker alene alarmering til hændelser, hvor der – på baggrund af aktivering af et automatisk brandsikringsanlæg – er formodning om brand eller overhængende fare for brand.

Nye definitioner

Med disse definitioner som udgangspunkt indfører Beredskabsstyrelsen følgende nye generelle definitioner:

***Blind alarm:** En alarm der afgives utilsigtet eller i god tro, uden at der er brand eller overhængende fare for brand, eller hvor der ikke er sket nogen anden skade, som kræver eller kunne have krævet redningsberedskabets indsats.*

***Falsk alarm:** En alarm der afgives i ond tro, dvs. som en bevidst handling, uden at der er brand eller overhængende fare for brand, eller hvor der ikke er sket nogen anden skade, som kræver redningsberedskabets indsats.*

***Reel alarm:** En tilkaldelse af redningsberedskabet til en opgave, som ligger inden for beredskabslovens rammer, men som ikke er en blind alarm eller en falsk alarm.*

Formuleringen "kunne have krævet" under blind alarm er indført for at tilgodese, at udrykning til opgaver, der kunne have krævet redningsberedskabets indsats, men som er løst før redningsberedskabets ankomst, ikke fejlagtigt klassificeres som blinde alarmer.

Redningsberedskabets opgavesæt

Ifølge beredskabslovens § 1 er redningsberedskabets opgave at forebygge, begrænse og afhjælpe skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer. Denne brede opgavebeskrivelse er tidligere blevet mere detaljeret beskrevet bl.a. i § 1 i dimensioneringsbekendtgørelsen fra 1994:

Det kommunale redningsberedskab skal kunne yde en forsvarlig indsats ved brand eller overhængende fare for brand, ved sammenstyrtningsulykker, togulykker, flyulykker til lands, skibsykker ved kaj, naturkatastrofer og akutte uheld med farlige stoffer på landjorden, i søer, i vandløb samt i havne.

Det er siden fastslået, at det kommunale redningsberedskab også har ansvaret for frigørelse af fastklemte ved trafikuheld og skal varetage redningsopgaver i søer, moser, åer og havne.

Ovennævnte bestemmelser og tilkendegivelser kan tilsyneladende give anledning til tvivl om, hvornår der er tale om en situation, som kræver eller kunne have udviklet sig til at kræve en indsats fra redningsberedskabets side.

Der har således i nogle tilfælde været tvivl om, hvornår der er tale om en brand, idet Beredskabsstyrelsen er blevet konfronteret med den opfattelse, at der skal være flammer, for at der er brand. Det skal hertil bemærkes, at en brand er en (kemisk) proces, hvor der produ-

ceres lys, enten i form af flammer eller gløder. Man kan således tale om en *flammedannende forbrænding* og en *glødende forbrænding* (dybest set er flammer glødende gasarter).

Det skal endvidere bemærkes, at der kan forekomme situationer, hvor redningsberedskabet alarmeres til en "brand", som ikke er indsatskrævende, da "branden" er lovlig. Som eksempel kan nævnes afbrænding af bål, haveaffald mv., som foregår i overensstemmelse med de gældende regler for denne form for afbrænding.

Samlet kan en indsatskrævende brand betegnes som en situation, hvor der foregår en forbrænding (med forekomst af flammer eller gløder), som ikke er under kontrol, eller som kan udvikle sig til at være uden for kontrol.

Der har også været tvivl om, hvorvidt der er opgaver at løse for redningsberedskabet, hvis det bliver alarmeret til en hændelse, hvor der (alene) er en kraftig røgudvikling. Røgudvikling er ofte et resultat af, at organisk materiale bliver udsat for en (kraftig) opvarmning. Det organiske materiale nedbrydes eller sønderdeles til mindre molekyler som følge af varmepåvirkningen – en proces som betegnes pyrolyse – og det er disse nedbrydningsprodukter, der udgør røgen. Såfremt varmepåvirkningen fortsætter vil røgen i mange tilfælde bryde i brand, så røgudviklingen kan betragtes som den initierende fase i et brandforløb.

Røgudvikling kan således være et udtryk for en overhængende fare for brand og dermed vil der være en opgave at løse for redningsberedskabet, jf. dimensioneringsbekendtgørelsen fra 1994. Som et særligt eksempel på en sådan situation kan nævnes en ufuldstændig forbrænding med udvikling af røggasser, som kan føre til en eksplosion. De fleste brandmænd er fortrolige med begrebet "røggasekspllosion", hvor der netop forud for eksplosionen typisk kan iagttages udvikling af en meget mørk røg, som bl.a. indeholder sodpartikler.

Røgudvikling vil også kunne udgøre en sundhedsmæssig risiko for personer, der opholder sig i nærheden af røgen, og dermed er der ligeledes tale om en opgave for redningsberedskabet, som også varetager redningsopgaver, jf. beredskabslovens § 1 mv.

Betaling for redningsberedskabets udrykninger

Redningsberedskabet kan som hovedprincip ikke kræve betaling for alarmering og indsats, når opgaven ligger inden for beredskabslovens rammer. Dette gælder også ved uheld som er løst før redningsberedskabets ankomst, men som kunne have udviklet sig til at blive indsatskrævende uheld.

Der er dog hjemmel til at opkræve betaling i en bestemt gruppe af tilfælde, nemlig for udrykning til blinde alarmer fra lovpligtige automatiske brandsikringsanlæg. Beløbets størrelse fremgår af bekendtgørelse nr. 1556 af 7. december 2009 om gebyr for redningsberedskabets udrykning til blinde alarmer (gebyr-bekendtgørelsen) og udgør pt. 3.700 kr. (2011 niveau). Forudsætningen for at kræve betaling er, at der er tale om en automatisk tilkaldelse af redningsberedskabet.

Alarm fra et automatisk brandsikringsanlæg ved aktivering af et alarmtryk er således ikke omfattet af bekendtgørelsen. Dette gælder også, hvis aktiveringen af alarmtrykket foretages af f.eks. en psykisk syg eller dement person, og selv om redningsberedskabet vælger at klassificere udrykningen som en blind alarm.

Der kan i særlige tilfælde kræves betaling for udrykning til ikke reelle alarmer fra frivillige automatiske brandsikringsanlæg. Betaling kan kræves for udrykning til alle typer af ikke reelle alarmer fra frivillige brandsikringsanlæg. Beløbets størrelse fastlægges af kommunen, men skal dog stå i relation til redningsberedskabets faktiske udgifter, jf. almindelige kommunalretlige grundsætninger. For at sikre at hjemmelsgrundlaget er i orden, bør det dog af den aftale, der er indgået mellem redningsberedskabet og brandsikringsanlæggets ejer om anlæggets etablering og drift, fremgå, i hvilke tilfælde og hvilken betaling redningsberedskabet kan kræve for udrykninger til ikke reelle alarmer.

Der kan – som udgangspunkt – ikke kræves betaling for udrykning til andre typer af blinde alarmer (telefoniske alarmer) og heller ikke for udrykning til falske alarmer.

Eksempler på reelle, blinde og falske alarmer

Reelle alarmer fra automatiske brandsikringsanlæg

Reelle alarmer fra automatiske brandsikringsanlæg forekommer – ud over ved egentlige brande – i de situationer, hvor en varme- eller røgudvikling ikke er under kontrol. Der vil således være tale om reelle alarmer i de situationer, hvor der som følge af røgudviklingen kan være en overhængende fare for brand, eller hvor røgudviklingen kan udgøre en sundhedsmæssig risiko for tilstedeværende personer.

Aktivering af et automatisk brandsikringsanlæg som følge af indtrængende vand i en eller flere detektorer kan i særlige tilfælde klassificeres som en **reel alarm**. Forudsætningen er, at der er tale om en situation, hvor der som følge af udstrømmende vand kræves en indsats fra redningsberedskabets side. Det vil her være en konkret vurdering foretaget af den, som varetager ledelsen af redningsberedskabets tekniske indsats, der afgør om situationen er akut indsatskrævende.

Blinde alarmer fra automatiske brandsikringsanlæg

Blinde alarmer fra automatiske brandsikringsanlæg forekommer typisk i situationer, hvor brandsikringsanlæg reagerer på grund af tekniske fejl, på grund af damp, mados og lignende eller på grund af en kontrolleret varme- eller røgudvikling, f.eks. brug af elektrisk værktøj, mange lys på en kage, en stor cigar og tilsvarende situationer, hvor varme- og røgudviklingen konkret er under kontrol. Sådanne alarmer fra lovpligtige anlæg er omfattet af gebyr-bekendtgørelsen.

Aktivering af et automatisk brandsikringsanlæg som følge af indtrængende vand i en eller flere detektorer, f.eks. i forbindelse med rengøring og der derfor ikke vil være indsatskrævende opgaver for redningsberedskabet, vil ligeledes være en **blind alarm**, som er omfattet af gebyr-bekendtgørelsen for lovpligtige anlægs vedkommende.

Tåge fra tyverisikringsanlæg

Der findes tyverisikringsanlæg, som ved aktivering udsender en tæt tåge med henblik på at vanskeliggøre mulighederne for indbrudstve at orientere sig. Såfremt redningsberedskabet alarmeres ved aktivering af et sådant anlæg, f.eks. af en forbipasserende, der antager denne tåge for et være røg fra en brand, vil der være tale om en **blind alarm**, som redningsberedskabet ikke kan kræve betaling for.

Hvis et tåge-tyverisikringsanlæg derimod er årsag til, at et automatisk brandsikringsanlæg aktiveres, vil der være tale om en **blind alarm**, som er omfattet af gebyr-bekendtgørelsen for lovpligtige anlægs vedkommende.

Aktivering af alarmtryk

Der har gennem årene været mange eksempler på aktivering af et alarmtryk (koblet til et automatisk brandsikringsanlæg) som en bevidst handling, f.eks. på skoler eller andre uddannelsesinstitutioner. En sådan alarm skal betragtes som en **falsk alarm**.

Såfremt aktivering af et alarmtryk foretages af f.eks. en psykisk syg eller dement person, og således kan antages ikke at være et udtryk for en bevidst handling med henblik på at tilkalde redningsberedskabet, vil det være mest korrekt at klassificere udrykningen som en **blind alarm**, der dog ikke kan kræves betaling for ved lovpligtige anlæg, se ovenfor.

Afbrænding af haveaffald og lignende

Hvis brandvæsenet tilkaldes i forbindelse med afbrænding af haveaffald, bål mv., som foregår i overensstemmelse med gældende regler, herunder regler for sikkerhedsafstande, og afbrændingen i øvrigt er under kontrol, vil der være tale om en **blind alarm**, hvor brandvæsenet ikke skal eller må gribe ind.

Hvis afbrændingen derimod ikke er under kontrol, og der dermed f.eks. kan være fare for brandspredning, skal brandvæsenet foretage en slukning, og der vil være tale om en **reel alarm**.

Hvis afbrændingen er under kontrol, men er i strid med gældende regler, kan redningsberedskabet på baggrund af en konkret vurdering vælge at foretage en slukning, og der vil være tale om en **reel alarm**.

Hvis redningsberedskabet i sidstnævnte situation vælger ikke at gribe ind, vil der være tale om en **blind alarm**.

Reelle alarmer i øvrigt

I forbindelse med miljø- og redningsopgaver kan der forekomme situationer, hvor der kan være tvivl om, hvorvidt alarmer skal klassificeres som en reel eller en blind alarm.

Som eksempel kan nævnes alarmering til et færdselsuheld med melding om fastklemte, hvor der ved brandvæsenets ankomst viser sig ikke at være personer, der er fastklemte. I en række af disse tilfælde vil det være mere korrekt at klassificere alarmeringen som en **reel alarm**, men hvor opgaven er løst før ankomst. Personerne kan være "kommet fri" ved egen hjælp eller ved hjælp fra "forbipasserende".

Ved alarmering til uheld med farlige stoffer kan det ved redningsberedskabets ankomst vise sig, at der ikke er farlige stoffer til stede. Der kan også her være tale om, at andre har indsamlet eller fjernet de farlige stoffer, hvorfor det vil være mere korrekt at klassificere alarmeringen som en **reel alarm**, men hvor opgaven er løst før ankomst. Hvis det derimod tydeligt viser sig, at de pågældende stoffer ikke på nogen måde kan karakteriseres som farlige, vil det være naturligt at klassificere alarmeringen som en blind alarm.

Blinde alarmer i øvrigt

Blinde alarmer – bortset fra alarmer fra automatiske brandsikringsanlæg – er ifølge definitionen alarmer, hvor redningsberedskabet tilkaldes i god tro, idet den, der alarmerer, har en formodning om, at der er opstået en situation, som kræver redningsberedskabets indsats.

Der kan således være tale om en blind alarm, hvis vanddamp antages for at være røg fra en brand. Det kan forekomme i forbindelse med f.eks. fjernvarmeinstallationer, som er utætte eller hvor en overtrykssikring udløses, eller i forbindelse med udluftninger fra naturgasinstallationer. Dette kan være særlig markant i vinterhalvåret med lave udendørstemperaturer.

Et andet klassisk eksempel, som mange redningsberedskaber kan nikke genkendende til, er genspejling af en lavtstående sol i et vinduesparti eller lignende, som fejlagtigt opfattes som flammeskær hidrørende fra en brand.

NOTAT

April 2011

Sagsnr.: 2010/016592
Sagsbehandler: JP

Notat om nedbringelse af antallet af blinde alarmer

Baggrund

På baggrund af en situation, hvor mange af det kommunale redningsberedskabs udrykninger går til blinde alarmer, har Beredskabsstyrelsen i 2010 ved henvendelse til udvalgte kommuner samlet en række gode råd, som måske kan medvirke til at nedbringe antallet af blinde alarmer fra ABA-anlæg i andre kommuner.

En blind alarm defineres som:

En alarm der afgives utilsigtet eller i god tro, uden at der er brand eller overhængende fare for brand, eller hvor der ikke er sket nogen anden skade, som kræver eller kunne have krævet redningsberedskabets indsats.

Det er især de blinde alarmer fra automatiske brandsikringsanlæg, som har været i fokus. Ifølge Redningsberedskabets Statistiske Beretning 2009 (RSB 2009) udgjorde blinde alarmer fra ABA-anlæg i 2009 ca. 10.500 ud af samlet ca. 12.700 blinde alarmer. De blinde alarmer fra ABA-anlæg udgjorde således i 2009 mere end en fjerdedel af det kommunale redningsberedskabs samlede antal udrykninger (ca. 39.800).

Det fremgår af RSB 2009, at der gennem årene (fra 2001 til 2009) har været en jævn stigning i antallet af blinde alarmer fra ABA-anlæg. Der har imidlertid i samme periode været en kraftig stigning i antallet af automatiske brandsikringsanlæg og dermed antallet af branddetektorer tilknyttet disse anlæg. En oversigt over antallet af blinde alarmer pr. 1.000 branddetektorer viser således en faldende tendens i perioden. Det største fald var i perioden 2001 til 2005, mens niveauet for de seneste fire år har været relativt stabilt. Det skal hertil bemærkes, at tallene er behæftet med en vis usikkerhed, bl.a. fordi der ikke foreligger oplysninger om det eksakte antal brandsikringsanlæg eller branddetektorer. Styrelsen modtager således estimerede tal for det antal anlæg eller branddetektorer, der hvert år etableres, samt et skøn over det samlede antal anlæg og detektorer i landet. Der foreligger ikke tal for, hvor mange anlæg der nedlægges hvert år.

For at finde frem til konkrete lokale tiltag for at nedbringe antallet af blinde alarmer har styrelsen valgt at udarbejde en statistik for de enkelte kommuner for årene efter kommunalreformens gennemførelse (2007). Det vurderes, at det for en række sammenlægningskommuner kan være svært at sammenligne statistikker for tiden før og efter kommunalreformen.

Statistikken for årene 2007-2009, som er udarbejdet på baggrund af oplysninger i ODIN og gengivet i bilag 1, viser, at antallet af blinde alarmer angiveligt er faldet i syv kommuner.

Disse er i bilaget markeret med grønt. Beredskabsstyrelsen har spurgt disse kommuner, om det er muligt at give en forklaring på den observerede nedgang i antallet af blinde alarmer, herunder om nedgangen skyldes konkrete tiltag fra redningsberedskabets side.

De detaljerede svar fra seks af de syv adspurgte kommuner er gengivet i bilag 2. Århus Brandvæsen har oplyst, at der ikke har været en nedgang i antallet af blinde alarmer, men at den observerede nedgang i tabellen antageligt skyldes en ændring i definitionen af blind alarm ved Århus Brandvæsen.

Beredskabsstyrelsen har endvidere haft kontakt med Aalborg Kommune, som allerede i slutningen af 1990'erne tog initiativ til at indføre nogle procedurer i forbindelse med udrykninger til blinde alarmer fra automatiske brandsikringsanlæg. I det følgende gengives udpluk af den beskrivelse fra Beredskabscenter Aalborg, som blev bragt i Brandvæsen nr. 8, oktober 2010.

"Ved indførelsen af de funktionsbaserede brandkrav voksede antallet af aktive anlæg som erstatning for passive brandværnsforanstaltninger. Dette medførte en større stigning i antallet af blinde alarmer. I slutningen af 1990'erne påbegyndte Beredskabscenter Aalborg derfor en aktiv indsats for at nedbringe antallet af udrykninger til blinde alarmer. Der blev stillet uddybende krav til, hvordan de aktive anlæg skulle udføres for bl.a. af den vej at nedbringe antallet af blinde alarmer. På samme tid blev der i lovgivningen stillet større krav til kvaliteten og udførelsen af anlæggene.

Arbejdet blev organiseret i Forebyggende afdeling, som dermed fik ansvaret for "håndteringen af de aktive anlæg", og bygger på et statistisk materiale, som gennem årene er opbygget af Udrykningsafdelingen. Indsatslederen har ved hver udrykning til ABA-anlæg fulgt op på hændelsen og drøftet med den anlægsansvarlige, som tilkaldes ved alarm, uanset tid og hændelse.

Endvidere udfylder indsatslederen et skema, som afleveres til den brandsynsansvarlige, som efterfølgende følger op på, om der foretages tiltag til imødegåelse af blinde alarmer fra anlægget. Dette har dog været ressourcekrævende, og det er besluttet at indstille denne funktion, idet det vurderes, at der er opnået det, som er muligt ved denne fremgangsmåde."

Sammenfatning: Gode råd

Af beskrivelsen fra Aalborg Kommune og svarene fra de seks andre kommuner fremgår det, at såvel forhold omkring personlig adfærd som forhold omkring de tekniske installationer, herunder alarmanlæggets udformning og tekniske standard, har en indflydelse på antallet af blinde alarmer. Beredskabsstyrelsen finder derfor, at der helt overordnet kan formuleres tre overskrifter for de konkrete tiltag, som kan medvirke til at nedbringe antallet af blinde alarmer:

1. Design af anlæg
2. Procedurer for aktivering af anlæg
3. Adfærdspåvirkende dialog

Ad 1 Tekniske forbedringer af eksisterende alarmanlæg eller dele heraf vil i en række tilfælde kunne reducere antallet af blinde alarmer, hvor f.eks. udskiftning af ældre detektorer med nye "intelligente" detektorer – dvs. detektorer som kan skelne mellem forskellige typer røg – kan være en mulighed. Dette kan dog være udgiftskrævende for virksomheden og vil formentlig i nogle tilfælde kræve omfattende ændringer.

En enklere teknisk forbedring – og i nogle tilfælde mere nærliggende mulighed – er at flytte detektorer, som giver mange alarmer, til mere hensigtsmæssige placeringer i forhold til arbejdsgange på virksomheden (se bl.a. eksemplerne fra Jammerbugt Kommune). Ved flytning af detektorer skal man dog være opmærksom på ikke at komme i konflikt med eventuelle installationsforskrifter.

Ad 2 "Tekniske" foranstaltninger som alarmbehandling kan være en anden løsning. F.eks. kan udløsningen af en alarm fra et automatisk brandsikringsanlæg gøres afhængig af aktiveringen af flere detektorer, dvs. at der først overføres signal til brandvæsenet, når to eller flere detektorer er aktiveret. Der kan også lægges en tidsforsinkelse ind i systemet, således at alarmoverførslen til brandvæsenet først sker efter en nærmere defineret tid. Inden for denne tid har personalet mulighed for at undersøge, om aktivering af en detektor skyldes en reel brand eller en utilsigtet hændelse. I begge de nævnte tilfælde skal det dog nøje vurderes, om det er forsvarligt at indføre en "forsinket" tilkaldelse af brandvæsenet.

Ad 3 Endelig virker dialog med anlægsejerne som et brugbart middel til at nedbringe antallet af de blinde alarmer. Ved en dialog mellem brandvæsenet og anlægsejeren kan institutionens eller virksomhedens ansatte (eventuelt i form af en egentlig kursusaktivitet, se eksemplet fra Varde Kommune) bibringes en forståelse for alarmanlæggets virkemåde, herunder hvad der kan forårsage utilsigtet aktivering af anlægget.

Relevante medarbejdere kan f.eks. motiveres til i dagligdagen at være opmærksom på et automatisk brandsikringsanlæg ved at deltage i de regelmæssige afprøvninger af alarmanlægget. Et andet opmærksomhedspunkt er at sikre, at håndværkeres arbejde udføres på en sådan måde, at alarmanlægget ikke aktiveres på grund af dette arbejde. I det tilfælde skal der naturligvis fastlægges procedurer for situationer, hvor arbejdet rent faktisk er årsag til en brand, og alarmanlægget eventuelt er frakoblet i forbindelse med det arbejde, der udføres.

Ved etablering af nye anlæg kan et tidligt samarbejde mellem installatør, anlægsejer, fremtidige brugere og redningsberedskabet medvirke til valg af den bedst egnede løsning i den konkrete situation inden for de gældende regler for anlægget. Det drejer sig om valg af detektortyper, placering af detektorer, afhængighed, tidsforsinkelse mv. Hvis anlægsejeren på den måde inddrages i valget af de rette "tekniske" løsninger, kan dette i sig selv give en bedre følelse af ansvar for anlægget.

Det skal bemærkes, at sikkerhedsniveauet ikke må sænkes i bestræbelserne på at nedbringe antallet af blinde alarmer.

Det videre forløb

Ved udvælgelsen af de 7 kommuner lagde Beredskabsstyrelsen alene de absolutte tal for den enkelte kommune til grund for udvælgelsen. Horsens Kommune har i sin besvarelse anført, at en mere korrekt opgørelsesmåde for de blinde alarmer fra automatiske brandsikringsanlæg ville være at angive antallet af blinde alarmer i forhold til antallet af brandsikringsanlæg. Beredskabsstyrelsen er enig i denne anskuelse, men styrelsen er som nævnt ikke i besiddelse af sikre oplysninger om antallet af anlæg i de enkelte kommuner.

I forbindelse med udarbejdelsen af statistik vedr. blinde alarmer på baggrund af registreringerne i ODIN – bl.a. til brug for denne undersøgelse – kan det endvidere konstateres, at det kunne være ønskeligt med en videreudvikling af ODIN, således at der kunne registreres mere detaljerede oplysninger om de blinde alarmer i ODIN.

Bilag 1
Antallet af blinde alarmer i alt og fra ABA-anlæg fordelt på kommuner

Kommune	2007		2008		2009	
	I alt	Heraf ABA	I alt	Heraf ABA	I alt	Heraf ABA
Albertslund Kommune	92	89	76	68	103	95
Allerød Kommune	8	7	29	26	69	61
Assens Kommune	32	30	23	17	28	21
Ballerup Kommune	226	210	194	176	251	242
Billund Kommune	62	49	57	49	77	60
Bornholms Regionskommune	65	32	25	17	16	14
Brøndby Kommune	161	152	146	137	192	176
Brønderslev Kommune	17	14	16	15	26	24
Dragør Kommune	10	9	23	21	17	17
Egedal Kommune	35	27	18	14	44	37
Esbjerg Kommune	157	133	189	152	207	146
Fanø Kommune	4	2	2	2		
Favrskov Kommune	50	37	53	31	66	62
Faxe Kommune	43	39	31	22	75	73
Fredensborg Kommune	93	86	85	57	135	116
Fredericia Kommune	98	96	123	105	147	132
Frederiksberg Kommune	356	278	373	303	345	286
Frederikshavn Kommune	109	105	143	136	126	121
Frederikssund Kommune	47	31	49	37	54	43
Furesø Kommune	32	28	47	39	90	82
Faaborg-Midtfyn Kommune	44	41	43	36	39	35
Gentofte Kommune	256	217	274	236	264	239
Gladsaxe Kommune	217	195	237	199	256	222
Glostrup Kommune	123	121	155	144	176	169
Greve Kommune	54	44	110	74	96	73
Gribskov Kommune	15	9	49	22	69	53
Guldborgsund Kommune	124	108	55	47	72	56
Haderslev Kommune	67	28	57	14	72	26
Halsnæs Kommune	70	48	63	58	61	53
Hedensted Kommune	92	85	145	138	110	98
Helsingør Kommune	123	107	111	96	123	102
Herlev Kommune	75	63	73	65	78	68
Herning Kommune	128	86	151	137	161	145
Hillerød Kommune	180	164	163	141	197	185
Hjørring Kommune	73	57	75	61	93	71
Holbæk Kommune	89	68	81	69	100	92
Holstebro Kommune	39	35	96	92	95	82
Horsens Kommune	226	214	213	186	195	174
Hvidovre Kommune	178	158	175	167	212	197
Høje-Taastrup Kommune	186	162	166	146	190	168
Hørsholm Kommune	55	45	38	30	33	26

Kommune	2007		2008		2009	
	I alt	Heraf ABA	I alt	Heraf ABA	I alt	Heraf ABA
Ikast-Brande Kommune	66	44	101	59	110	75
Ishøj Kommune	90	77	131	113	130	112
Jammerbugt Kommune	44	43	21	18	14	12
Kalundborg Kommune	63	50	74	56	68	57
Kerteminde Kommune	24	14	24	19	30	23
Kolding Kommune	120	48	171	93	157	110
Københavns Kommune	2276	1913	2394	1971	2428	2067
Køge Kommune	54	46	63	51	70	59
Langeland Kommune	25	25	32	28	25	22
Lejre Kommune	14	10	26	19	65	62
Lemvig Kommune	25	20	23	20	13	13
Lolland Kommune	126	86	93	76	94	78
Lyngby-Taarbæk Kommune	167	128	178	160	164	153
Læsø Kommune	4	1			6	4
Mariagerfjord Kommune	84	82	89	83	94	91
Middelfart Kommune	59	53	55	42	69	65
Morsø Kommune	27	1	13	1	11	
Norddjurs Kommune	55	47	30	27	42	36
Nordfyns Kommune	27	23	18	12	36	35
Nyborg Kommune	27	25	38	37	28	26
Næstved Kommune	115	79	117	82	148	114
Odder Kommune	12	9	3	2	3	3
Odense Kommune	283	263	363	258	386	186
Odsherred Kommune	80	68	119	5	109	48
Randers Kommune	151	94	196	153	234	217
Rebild Kommune	4	3	15	14	15	10
Ringkøbing-Skjern Kommune	54	39	64	47	77	59
Ringsted Kommune	55	44	55	47	80	67
Roskilde Kommune	182	148	230	140	218	158
Rudersdal Kommune	153	139	167	133	173	129
Rødovre Kommune	77	69	65	58	76	63
Samsø Kommune	3	1			3	2
Silkeborg Kommune	114	96	114	87	120	94
Skanderborg Kommune	68	57	73	60	106	91
Skive Kommune	46	40	72	54	88	60
Slagelse Kommune	158	142	130	97	164	120
Solrød Kommune	3	3	1		16	9
Sorø Kommune	15	12	42	34	44	37
Stevns Kommune	6	4	15	12	47	28
Struer Kommune	39	34	37	24	41	36
Svendborg Kommune	56	41	44	40	45	39
Syddjurs Kommune	42	32	41	27	44	34
Sønderborg Kommune	187	145	130	96	187	158
Thisted Kommune	53	33	63	44	63	34
Tønder Kommune	80	68	69	60	91	80

Kommune	2007		2008		2009	
	I alt	Heraf ABA	I alt	Heraf ABA	I alt	Heraf ABA
Tårnby Kommune	213	187	203	180	205	174
Vallensbæk Kommune	33	30	29	27	36	26
Varde Kommune	92	57	74	33	61	26
Vejen Kommune	43	34	43	33	57	49
Vejle Kommune	167	155	266	253	280	267
Vesthimmerlands Kommune	48	42	41	39	62	61
Viborg Kommune	153	130	152	90	195	123
Vordingborg Kommune	74	62	75	51	120	102
Ærø Kommune	2				1	
Aabenraa Kommune	41	35	36	30	48	43
Aalborg Kommune	216	178	194	149	215	174
Århus Kommune	601	283	434	324	429	337
Hovedtotal	11207	9101	11578	9250	12701	10500

Bilag 2

Kommunernes besvarelser

Lemvig Kommune

Reduktion af blinde ABA-alarmer i Lemvig Kommune

Efter anmodning fra døgnbemandede institutioner, f.eks. plejehjem og specialinstitutioner hvor der tidligere var uforholdsmæssige mange udrykninger til blinde alarmer, har vi i hvert enkelt tilfælde vurderet og tilladt en forsinkelse på ekstra 3 minutter på ABA-anlæggene, således at personalet kan nå at konstatere, om der er tale om en reel alarm eller ej. Samtidig har personalet fået instruktion i betjening af alarmskabene.

Dette forhold har nedbragt de blinde ABA-alarmer væsentligt og samtidig givet en større brugervenlighed på de døgnbemandede institutioner.

Det skal bemærkes, at øvrige ABA-kunder ikke er omfattet af denne tilladelse.

Bornholms regionskommune

Igennem de senere år, har vi til vores tilfredshed kunnet konstatere et fald i de blinde alarmer på Bornholm. Vi har internt evalueret dette og er overbeviste om, at faldet i høj grad skyldes følgende 2 faktorer:

- I forbindelse med modtagelse/kørsel til blinde alarmer, har vi konsekvent haft en uformel snak med anlægsejeren. Vi har drøftet anlæggets alder og tekniske stand samt forebyggelse generelt. Oftest er samtalen foregået pr. telefon, men i andre tilfælde ved et besøg på virksomheden/institutionen. Det er vores opfattelse, at der de senere år på den baggrund er lagt fornuftige ressourcer i en optimering af ABA-anlæggene helt fra centralskab til de enkelte meldere. Hertil har vi kunnet konstatere en bedre forståelse for anlæggenes virke, som har betydet, at der i langt højere grad end tidligere er opmærksomhed omkring, at få anlægget koblet ud under håndværkerbesøg m.v.
- En motivationsfaktor er helt klart også, at der ved blinde alarmer konsekvent bliver fremsendt en faktura fra brandvæsenet. Vi har haft en del henvendelser fra anlægsejere på denne baggrund og i sammenhæng med ovennævnte, har det betydet, at der er meget mere positiv opmærksomhed og forståelse omkring anlæggenes virke.

Varde Kommune

Reduktion af antal blinde alarmer i 2009 i forhold til 2007, skyldes formentlig den intensive kursusvirksomhed i elementær brandbekæmpelse m.m., som beredskabsafdelingen har kørt over for institutioner, skoler og lignende, hvor der også er blevet undervist i ABA-anlæggets funktioner, virkemåde, ligesom betjening af ABA-centralen er blevet indøvet.

Beredskabsafdelingen har de sidste 2 år i samarbejde med RMG-gruppen med stor tilslutning afholdt lokale brugerkurser for anlægsejere/-brugere og driftsansvarlige personer.

Endvidere har Beredskabsafdelingen fulgt op på de blinde alarmer, undersøgt årsagen og drøftet forholdet med institutionen eller virksomheden for at modvirke evt. nye blinde alarmer.

I enkelte tilfælde hvorfra der er kommet mange blinde alarmer, har beredskabsafdelingen afholdt møde med institutionen/virksomheden og evt. installationsfirmaet for at finde en løsning på de blinde alarmer.

Problemerne har her været installationsmæssigt, adfærdsmæssigt og brugermæssigt af lokalet.

Jammerbugt Kommune

Allerede ved udarbejdelse af den første plan for den risikobaserede dimensionering af redningsberedskabet i Jammerbugt Kommune blev der sat fokus på de mange blinde alarmer, som udgjorde ca. 18 % af de samlede antal udrykninger i den 5 års periode, 2000-2004, som er en del af grundlaget for risikoidentifikationen.

Derfor var det også naturligt at vælge de mange blinde alarmer som et af fokuspunkterne, som indgik i oplægget til fremtidig forebyggelseskapacitet. Det blev fastsat og vedtaget, at disse blinde alarmer skulle nedbringes med min. 5 % om året.

Det skal bemærkes, at der i forbindelse med kommunesammenlægningen var et krav om rationaliseringsgevinster og besparelser i beredskabet på min 5 %.

Hvordan greb vi så i forvaltningen denne opgave an?

Vi gennemgik samtlige udrykningsrapporter igen og tog kontakt til de berørte virksomheder mv., hvilket skete for de flestes vedkommende i forbindelse med de lovpligtige brandsyn.

Vi tog først kontakt til de virksomheder, som havde flest blinde alarmer. Vi fik en god dialog med de fleste virksomheder, hvor også de berørte alarmfirmaer nogle gange deltog. I forbindelse med disse møder blev der aftalt flere tekniske ændringer, som ville medføre færre blinde alarmer. Af eksempler kan nævnes at der i beboerkøkkenet på et plejehjem var placeret en røgdetektor over en ovn, hvorved denne flere gange blev aktiveret, når ovnen blev åbnet. Et andet eksempel er en levnedsmiddelvirksomhed, hvor der netop sad en røgdetektor på et sted, hvor der jævnligt kunne ske en mindre røgudvikling. Ved en ændret placering af denne og en mindre ændring af ventilationen mv. blev antallet reduceret væsentligt.

På andre lokaliteter har vi ligeledes ved dialog og oplysning fået nedbragt antallet af blinde alarmer.

Vi har ikke på noget tidspunkt gået på kompromis med sikkerhedsniveauet.

Resultatet er opnået udelukkende ved dialog, idet der ikke er sendt én eneste regning for blinde alarmer.

Generet har forebyggelse i Jammerbugt kommune en høj prioritet og en målbar succes hermed, er et mindre antal udrykninger, samt mindre ulykker og risici ved forekommende brande og ulykker.

Guldborgsund Kommune

Guldborgsund Kommune har ikke foretaget sig noget specielt for at nedbringe antallet af blinde alarmer.

(Beredskabschef Peter Sjøe er dog efterfølgende i Lolland-Falsters Folketidende citeret for, at det er med tilfredshed, at han kan konstatere, at antallet af blinde alarmer er faldet drastisk. Han forklarer faldet bl.a. med følgende:

- Beredskabet har gjort mere ud af at have en dialog med de institutioner og virksomheder, hvor alarmen lyder, uden at der er brand. Han har således endnu ikke skrevet en regning ud til de ansvarlige for en fejlalarm i de godt otte år, han har været beredskabschef.
- ABA-anlæg bliver bedre og bedre. Moderne anlæg kan skelne mellem røg fra madlavning, cigaretrøg og brand, så der, hvor der er installeret nye anlæg, er der som regel færre alarmer.)

Horsens Kommune

Indledningsvist skal bemærkes, at vi finder måden statistikken er udført på, som værende ikke ubetinget retvisende. Statistikken er således udført alene på baggrund af antallet af udkald, uden hensyntagen til antallet af brandsikringsanlæg og/eller antal overvågede kvadratmeter. Efter vores opfattelse vil en opgørelse af blinde alarmer pr. anlæg give et mere retvisende billede. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at de seneste års ændringer i Bygningsreglementet og Tekniske Forskrifter har tilført et ikke ubetydeligt antal nye anlæg. Vi har således i perioden 2007-09 oprettet 40 nye anlæg, hvilket skal holdes op mod et totalt antal anlæg på 84 ved udgangen af 2006. Dags dato modtager Horsens Brand og Redning alarmer fra 131 anlæg. Hertil skal lægges 10 anlæg (gl. Brædstrup Kommune), som modtages af Falcks vagtcentral.

Fordelingen af blinde alarmer pr. anlæg i årene 2007-2009 vil se således ud:

$$2007: 214/(84+12+10) = 2,02$$

$$2008: 186/(84+12+10+13) = 1,56$$

$$2009: 174/(84+12+10+13+15) = 1,30$$

Det er almindelig kendt at antallet af alarmer er, om ikke ligefrem proportionalt med antallet af anlæg, så dog afhængigt af dette forhold. Hertil skal desuden bemærkes, at nye anlæg erfaringsvist giver anledning til flere alarmer, end indkørte anlæg, der er finjusteret til bygningens brug og anvendelse. Ovenstående tal indikerer således en større procentvis reduktion i antallet af blinde alarmer, end den medsendte statistik angiver.

For så vidt angår konkrete tiltag for at nedsætte og/eller helt undgå blinde alarmer, har vi i den betragtede periode ikke iværksat sådanne. Nedsættelsen må derfor søges forklaret i de eksisterende procedurer omkring tilslutning af nye anlæg samt opfølgning på blinde alarmer. Der skal i det efterfølgende kort redegøres for disse procedurer:

Tilslutning/opkobling af nye anlæg eller anlægsudvidelser:

Anlæggene søges i tæt dialog med først bygherre og senere installatører udført med en så stor robusthed som overhovedet mulig. Dette sker under skyldig hensyntagen til anlæggets formål, herunder hensynet til en så tidlig alarmering som mulig. Det overvejes herunder, om retningslinjernes muligheder for alarmbehandling (fler-detektor afhængighed, tidsundertryk-kelse mv.) kan finde anvendelse. Dette er primært aktuelt på hoteller og plejehospitaler, forudsat at bemanningen med instrueret personale kan anses for værende tilstrækkelig stor. For så vidt angår alarmtryk har vi i flere år ikke accepteret disse placeret offentligt tilgængeligt i forsamlingslokaler (butikcentre, biografteater mv.). Alarmtrykkene placeres i stedet eksempelvis inde i slangevindueskabe, i personaleafsnit osv., hvorved de ikke er direkte synlige for personer med "ond" hensigt. Opkobling af anlæg er generelt betinget af, at betingelser for tilslutning af brandsikringsanlæg (standard blanket udarbejdet af FKB og DBI i samarbejde) er opfyldt. Det betyder bl.a., at der ved opkoblingstidspunktet skal foreligge en anmærkningsfri inspektionsrapport.

Opfølgning:

Der sker i forbindelse med modtagelse af inspektionsrapporter en løbende opfølgning på anlæggets drift og status. Anlægsejere kontaktes således, såfremt der i rapporterne kan konstateres graverende fejl og mangler, som kræver hurtig handling i relation til anlægsdrift og -sikkerhed. Mindre væsentlige fejl samt anlægsdriften generelt medtages normalt som et punkt på de lovpligtige brandsyn, idet langt hovedparten af vore anlæg er installeret i DF- eller TF-bygninger. Desuden vil den enkelte sagsbehandler kunne kontakte anlægsejer mhp. at følge op på specifikke blinde alarmer, i relation til at søge disse undgået fremadrettet. En sådan kontakt vil kunne munde ud i en tilpasning af anlægget, eksempelvis ved udskiftning af detektortype til en mere driftssikker/robust type. Ofte kan alarmerne dog henføres til driften, idet der ikke er sket (tilstrækkelig) tilpasning af anlægget. Dette gælder specielt i forhold til unormale arbejdsprocesser, herunder håndværkere i bygningen. I disse situationer indskærper vi overfor de driftsansvarlige, at det er dem, der har ansvaret for at tilpasse anlægget inden arbejdet påbegyndes.

Alarmer:

Ved alarm på anlægget er det fast procedure at mindst ISL kører frem til stedet, selvom anlægsejer måtte have ringet forinden og oplyst, at der er tale om en blind alarm. I tvivlstilfælde, eller hvor tilbagemeldingen fra anlægsejer er lidt svævende, fortsættes til stedet med den samlede udrykning (kørsel 1). Fremme på stedet afsøges det udløste område, herunder for om muligt at finde synlige eller mulige årsager til alarmerne. Såfremt årsagen ikke umiddelbart kan findes, anbefales anlægsejer at tilkalde service og udkoble den pågældende detektor indtil installatørens ankomst. Sidstnævnte alene i de situationer hvor det vurderes forsvarligt. Under hele seancen tilstræber ISL at vejlede anlægsejer i forhold til de ovenfor nævnte punkter. Slutteligt skal det for god ordens skyld bemærkes, at vi har flere anlæg, hvor antallet af blinde alarmer er reduceret med 5, og for ét anlægs vedkommende med 18, i perioden 2007-09. Disse reduktioner kan primært forklares med indkøring samt tilpasning af anlæggene.

Igangværende proces:

Vi har kendskab til, at ikke alle anlægsejere afprøver anlæggene som foreskrevet i tilslutningsaftalen (AVS ugentligt og ABA månedligt). Derfor har vi påbegyndt en registrering af disse aktiviteter på de enkelte anlæg. Det er så tanken, at de anlægsejere, som konsekvent ikke overholder aftalen, vil skulle kontaktes. Formålet med en afprøvning er primært at kontrollere alarmoverføringen, men det er også vores opfattelse, at den enkelte anlægsejer bliver mere fortrolig med betjening af anlægget i forbindelse med afprøvning. Herved kan vi eksempelvis håbe på, at de så også i højere grad vil være opmærksomme på at tilpasse anlægget til den konkrete drift. Registreringsarbejdet er som nævnt påbegyndt, men vi har endnu ikke nået at følge op på tallene.

NOTAT

3. juli 2013

Sagsbehandler: CMJ

Notat vedr. genberegning af gebyret for udrykning til blinde alarmer

Det gebyr, som kommunalbestyrelsen kan opkræve i forbindelse med blinde alarmer, blev i forbindelse med ændring af beredskabsloven i 2000, jf. § 23a i beredskabsloven, fastsat til 3.500 kr. pr. udrykning. Antallet af udrykninger til blinde alarmer fra ikke-kommunale bygninger blev skønsmæssigt fastsat til 2.500 årligt.

Beregningen af gebyrstørrelsen tog udgangspunkt i de meromkostninger, som kunne opgøres i forbindelse med en blind alarm.

Forsvarsministeriet udstedte i slutningen af 2009 en ny gebyrbekendtgørelse, som trådte i kraft den 15. januar 2010. Grundbeløbet på 3.500 kr. blev fastholdt, men der blev indsat en bestemmelse om, at Beredskabsstyrelsen årligt regulerer beløbet med satsreguleringsprocenten. Gebyrbeløbet udgør i 2013 i alt 3.865 kr.

Beredskabsstyrelsen vurderer, at det i dag er muligt at opkræve gebyrer for i alt 7.700 blinde alarmer. I forbindelse med arbejdet i Arbejdsgruppen vedrørende alarmanalyse gennemførte Beredskabsstyrelsen en spørgeskemaundersøgelse blandt de kommunale beredskaber med henblik på at skaffe et bedre datagrundlag til brug for arbejdsgruppen. Af undersøgelsen fremgår det, at ca. 3 pct. af de adspurgte kommuner i dag ikke opkræver gebyrer i forbindelse med blinde alarmer. I det der antages, at antallet af blinde alarmer er jævnt fordelt over antallet af kommuner, svarer det til, at der i dag ikke opkræves gebyr i forbindelse med ca. 231 blinde alarmer.

I forbindelse med budgetanalysen af beredskabet 2012 vurderede konsulentfirmaet Deloitte, at der ikke var nogen sammenhæng mellem det eksisterende gebyrbeløb og de tilhørende udgifter. I stedet udregnede Deloitte en kostpris pr. udrykning til en blind alarm til at ligge på niveau ca. 7.000 kr. Kostprisen blev udregnet med udgangspunkt i en standard bemanding på 1 indsatsleder, 1 holdleder og 7 brandmænd.

I forbindelse med arbejdet i arbejdsgruppen har Beredskabsstyrelsen foretaget en genberegning af gebyret, og er nået frem til en kostpris pr. blind alarm på i alt 5.026 kr.

I beregningen indgår de nyeste data fra Redningsberedskabets Online Dataregistrerings- og Indberetningssystem (ODIN), samt opgørelse over indsatssammensætning, lønudgifter, kilometerudgifter pr. udrykningskøretøj, administration mv. Af ODIN fremgår det, at udrykningsbemandingen ved en blind alarm er sammensat af 7,7 personer.

Med udgangspunkt heri kan et nyt genberegnet gebyr fastsættes til ca. 5.000 kr.